

dorpsvisie akkrum-nes

2011-2020

Een woord vooraf...

Het bestuur van Plaatselijk Belang Akkrum en Nes e.o. is verheugd over de grote belangstelling vanuit de bevolking van Akkrum en Nes om een bijdrage te leveren aan de totstandkoming van deze Dorpsvisie 2011-2020. Het enthousiasme van de werkgroep en de medewerking van verschillende verenigingen en instellingen was onmisbaar in het ontstaan van dit geheel. Het plan komt voort uit de bevolking en wordt breed ondersteund en gedragen, wat van essentieel belang is voor de uitwerking.

De tijd van plannen maken zal nu gevolgd moeten worden door de fase van de uitvoering. Dat kan het bestuur van Plaatselijk Belang niet alleen. Daarom zullen er projectgroepen worden ingesteld, die uitvoering gaan geven aan de ideeën met de hoogste prioriteit. Naast de inzet van deze projectgroepen, rekenen wij ook op de medewerking van de vele verenigingen en instellingen van Akkrum en Nes en niet te vergeten op de inzet van de inwoners van deze dorpen.

Maar zover is het nog niet. Eerst vragen wij uw aandacht voor de ontwikkelde visie op leefbaarheid en ruimtelijke invulling. Wij menen dat met deze Dorpsvisie, de inwoners van Akkrum en Nes en de gemeente Boarnsterhim [in de toekomst Heerenveen] kunnen zien welke prioriteiten gewenst zijn.

Tenslotte willen wij een ieder, die heeft meegewerkt aan de totstandkoming van deze dorpsvisie bedanken: de inwoners van Akkrum en Nes voor de input bij de keukentafelgesprekken, de gespreksleiders en de notulisten bij deze keukentafelgesprekken, de werkgroep voor het analyseren van de input en dit vertalen naar een dorpsvisie. Wij wensen een ieder veel lees- en kijkplezier en mocht u vragen hebben, dan is er altijd wel iemand van Plaatselijk Belang bereid om uw vragen te beantwoorden of op- en/of aanmerkingen in behandeling te nemen.

Samen maken we ons sterk voor de leefbaarheid van onze dorpen, nu en in de toekomst.

Aize Wijnstra | voorzitter Plaatselijk Belang Akkrum en Nes e.o. | mei 2011

inleiding

1.1 | aanleiding en doel dorpsvisie

In een dorpsvisie is verwoord wat de bewoners belangrijk vinden voor hun dorp om hun dorp leefbaar en aantrekkelijk te houden. De dorpsvisie voor de dorpen Akkrum en Nes dateert uit 2003 [Toekomstvisie Akkrum-Nes 2003]. Deze toekomstvisie heeft grote waarde gehad voor de dorpen. Veel projecten en wensen uit deze visie zijn gerealiseerd, zoals de herinrichting van de Buorren, de verbeteringen voor de recreatievaart in Akkrum en een veilige onderdoorgang bij het spoor voor het verkeer in de Kanadeeskestrjitte. Ook lijkt de realisatie van de brede school een feit. Daarnaast zijn er ook wensen die nog niet tot uitvoering zijn gekomen, maar nog steeds belangrijk zijn voor de leefbaarheid in de dorpen, zoals de randweg in Akkrum.

Inmiddels is het 2011 en de bestaande dorpsvisie is aan actualisering toe. De dorpen maken een ontwikkeling door, er zijn nieuwe wensen en ideeën onder bewoners en [maatschappelijke] veranderingen staan voor de deur. Akkrum en Nes krijgen bijvoorbeeld te maken met demografische veranderingen. De bevolking zal minder hard groeien, er worden minder kinderen geboren [ontgroening] en er zullen verhoudingsgewijs steeds meer ouderen komen [vergrijzing].

Een ander belangrijk gegeven is de gemeentelijke herindeling. De planning is dat de gemeente Boarnsterhim in januari 2014 op zal houden te bestaan en dat de dorpen Akkrum en Nes worden toegevoegd aan de gemeente Heerenveen. Voor Akkrum en Nes is het daarom belangrijk dat er een helder verhaal ligt waarin de wensen en ideeën voor de toekomst van de dorpen is verwoord.

De geactualiseerde dorpsvisie Akkrum-Nes 2011-2020 heeft een aantal doelen:

- > het verwoorden van het gezamenlijke verhaal van de dorpen [de visie op de toekomst met daaraan gekoppeld projectideeën];
- > het kader voor de gesprekken tussen de [toekomstige] gemeente, andere initiatiefnemers en Plaatselijk Belang Akkrum Nes;
- > richting geven aan de discussie over het gemeentelijke beleid en de daaraan gekoppelde verdeling van de financiële middelen.

1.2 | aanpak en het proces

Hoe zouden de dorpen Akkrum en Nes er in 2020 uit moeten zien? Met de inwoners van de dorpen is hierover gediscussieerd en gesproken. Het verenigingsleven, de ondernemers en bewoners hebben in drie bijeenkomsten hun ideeën hierover met elkaar gedeeld. Naast de visie op de toekomst zijn tijdens deze bijeenkomsten project-ideeën en wensen geformuleerd die er voor zorgen dat het in Akkrum-Nes over ongeveer 10 jaar nog steeds goed leven is. Deze informatie is in een aantal bijeenkomsten met de werkgroep Dorpsvisie verder uitgewerkt en dit heeft uiteindelijk geleid tot de dorpsvisie Akkrum-Nes 2011-2020.

In hoofdstuk 11 is in één overzicht het jaarprogramma 2011 te vinden met daarin de gewenste maatregelen voor 2011. In het slothoofdstuk - hoofdstuk 12 - wordt ingegaan op de verdere uitvoering van de dorpsvisie en de samenwerking hierin met de huidige en toekomstige gemeente.

Akkrum en Nes zijn in beleidsdocumenten van gemeente en provincie plattelandskernen. In bijlage 1 geven we een kort overzicht van het beleid voor plattelandskernen zoals de provincie en gemeente dat verwoord hebben in de verschillende documenten.

1.3 | opbouw van de dorpsvisie

Hoofdstuk 2 schetst de algemene visie op de toekomst voor de kernen Akkrum en Nes. De visie wordt uitwerkt in 8 thema's - hoofdstuk 4 tot en met 10 - en voor deze thema's wordt de gewenste situatie beschreven en worden de projectideeën en gewenste maatregelen benoemd. De thema's zijn:

- > wonen en leefomgeving > hoofdstuk 3;
- > voorzieningen > hoofdstuk 4;
- > winkelaanbod, horeca en werkgelegenheid > hoofdstuk 5;
- > verkeersveiligheid en overige verkeerszaken > hoofdstuk 6;
- > sociale samenhang > hoofdstuk 7;
- > jeugd > hoofdstuk 8;
- > de eigen Frykse identiteit en cultuur > hoofdstuk 9;
- > duurzaamheid en milieu > hoofdstuk 10.

2.1 | akkrum - nes nu

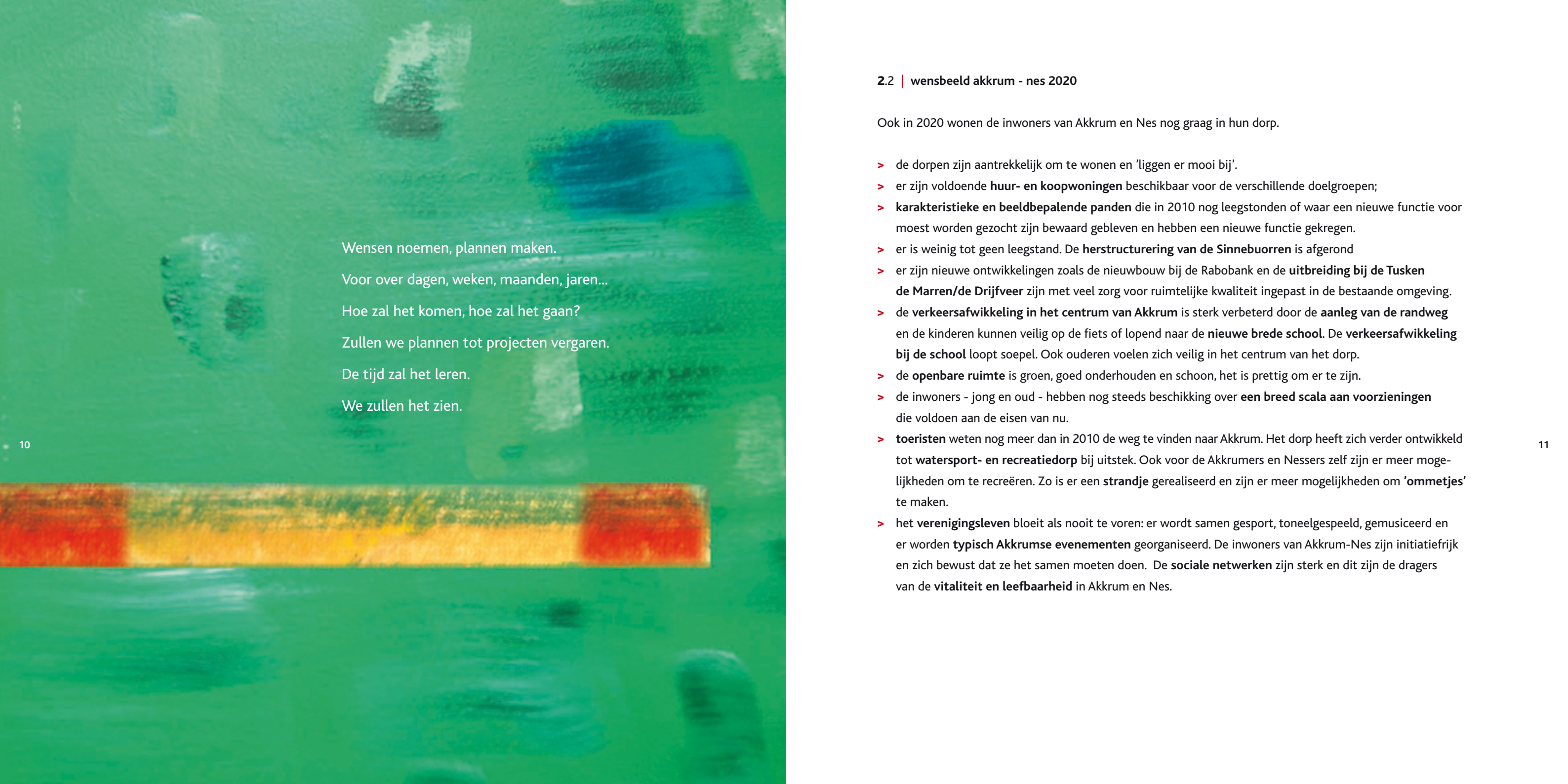
Het dorp Akkrum is qua grootte het tweede dorp van de gemeente Boarnsterhim. In 2005 telde Akkrum 3.128 inwoners, waaronder relatief veel ouderen¹. Eind 2010 lag het inwoneraantal voor Akkrum op 3404. Het dorp Nes is de laatste 10 jaar door nieuwbouw fors gegroeid van 353 inwoners in 2000 naar 1095 inwoners eind 2010. Er wonen veel gezinnen met jonge kinderen².

Inwonersaantal	2000	2005	2010
Akkrum	3169	3156	3404
Nes	353	1000	1095
Totaal	3522	4156	4499

De kernen liggen tegen elkaar aan en vormen functioneel dan ook een eenheid. Wel zijn de dorpen verschillend van karakter. Akkrum is een typisch centrumdorp met veel voorzieningen [een uitgebreid en gevarieerd winkelbestand, horeca, hotels, sportvoorzieningen, scholen, NS station]. Akkrum is niet alleen aantrekkelijk voor de Akkrumers en Nessers maar heeft ook een centrumfunctie voor omliggende dorpen. Een aantal winkels in het dorp heeft ook een (boven)regionale uitstraling. Door de ligging aan recreatief vaarwater is Akkrum aantrekkelijk voor de toervaarder en boten met staande mast. Aan de Meinesloot ligt de jachthaven annex camping Tusken de Marren met 400 ligplaatsen. Het dorp heeft zich dan ook ontwikkeld als recreatiedorp.

Nes is een typisch woondorp en maakt gebruik van de voorzieningen die Akkrum biedt, dit versterkt het draagvlak voor de voorzieningen in Akkrum. Dit uit zich onder andere in het bloeiende verenigingsleven in Akkrum-Nes [o.a. sport, muziek, toneel]. Akkrum - Nes staat bekend als een actief en gezellig dorp. Het organiseren van sportieve, toeristische en culturele activiteiten van formaat zoals ‘De Fryske Dei’, Slingeraap en het F.K. Mastklimmen dragen hieraan bij. De sociale samenhang in het dorp is groot. Mensen kennen elkaar, organiseren samen grote en kleine evenementen, zetten hun schouders er onder, en steken handen uit de mouwen om zaken voor elkaar te krijgen.

¹ Dorpenmonitor Akkrum - Nes, 2005 | ² Dorpenmonitor Akkrum - Nes, 2005

Wensen noemen, plannen maken.

Voor over dagen, weken, maanden, jaren...

Hoe zal het komen, hoe zal het gaan?

Zullen we plannen tot projecten vergaren.

De tijd zal het leren.

We zullen het zien.

2.2 | wensbeeld akkrum - nes 2020

Ook in 2020 wonen de inwoners van Akkrum en Nes nog graag in hun dorp.

- > de dorpen zijn aantrekkelijk om te wonen en 'liggen er mooi bij'.
- > er zijn voldoende **huur- en koopwoningen** beschikbaar voor de verschillende doelgroepen;
- > **karakteristieke en beeldbepalende panden** die in 2010 nog leegstonden of waar een nieuwe functie voor moest worden gezocht zijn bewaard gebleven en hebben een nieuwe functie gekregen.
- > er is weinig tot geen leegstand. De **herstructurering van de Sinnebuorren** is afgerond
- > er zijn nieuwe ontwikkelingen zoals de nieuwbouw bij de Rabobank en de **uitbreiding bij de Tusken de Marren/de Drijfveer** zijn met veel zorg voor ruimtelijke kwaliteit ingepast in de bestaande omgeving.
- > de **verkeersafwikkeling in het centrum van Akkrum** is sterk verbeterd door de **aanleg van de randweg** en de kinderen kunnen veilig op de fiets of lopend naar de **nieuwe brede school**. De **verkeersafwikkeling bij de school** loopt soepel. Ook ouderen voelen zich veilig in het centrum van het dorp.
- > de **openbare ruimte** is groen, goed onderhouden en schoon, het is prettig om er te zijn.
- > de inwoners - jong en oud - hebben nog steeds beschikking over een **breed scala aan voorzieningen** die voldoen aan de eisen van nu.
- > **toeristen** weten nog meer dan in 2010 de weg te vinden naar Akkrum. Het dorp heeft zich verder ontwikkeld tot **watersport- en recreatiedorp** bij uitstek. Ook voor de Akkrumers en Nessers zelf zijn er meer mogelijkheden om te recreëren. Zo is er een **strandje** gerealiseerd en zijn er meer mogelijkheden om 'ommetjes' te maken.
- > het **verenigingsleven** bloeit als nooit te voren: er wordt samen gesport, toneelgespeeld, gemusiceerd en er worden **typisch Akkrumse evenementen** georganiseerd. De inwoners van Akkrum-Nes zijn initiatiefrijk en zich bewust dat ze het samen moeten doen. De **sociale netwerken** zijn sterk en dit zijn de dragers van de **vitaliteit en leefbaarheid** in Akkrum en Nes.

3.1 | wonen en leefomgeving

Randvoorwaarde voor een aantrekkelijk dorp is een aantrekkelijke woonomgeving: groen, veilig en geen rommelige plekken en met voldoende geschikte woningen voor verschillende typen huishoudens. Als gekeken wordt naar de algemene tendens in de ontwikkeling van de bevolking zal er de komende jaren maar beperkte vraag zijn naar nieuwe woningen. Het aantal woningen dat begin 2011 te koop staat is 79 [58 in Akkrum en 21 in Nes] op een woningvoorraad van 871 [513 in Akkrum en 358 in Nes]. Landelijk staan tussen de 25 en 30 woningen per duizend woningen te koop, er staan dus drie keer zoveel huizen te koop dan het landelijk gemiddelde. Er is een ontspannen woningmarkt. Voorkomen moet worden dat woningen te lang leeg komen te staan, dit is slecht voor de prijsontwikkeling en kan uiteindelijk leiden tot verpaupering. De vraag naar woningtypen zal veranderen door de verandering van de bevolkingssamenstelling [minder gezinnen en meer ouderen]. Het woningaanbod moet afgestemd worden op de vraag. Zo zullen er waarschijnlijk meer woningen voor eenpersoonshuishoudens, woningen voor ouderen en woningen voor starters nodig zijn. Wij vragen de gemeente en de woningbouwcorporatie of zij goed in beeld willen brengen voor welke doelgroep woningen moeten worden gebouwd en bij nieuwbouw en herstructurering van woningen hiermee rekening te houden. Ook de moeilijk verkoopbare panden in de particuliere woningbouwvoorraad zouden in het totale beeld mee moeten worden genomen.

Het dorp Akkrum heeft begin 2011 een aantal beeldbepalende panden die te koop staan [onder ander Cleef 8, het winkelpand op de hoek tegenover de Poiesz] of waarvoor een nieuwe functie wordt gezocht [de doopsgezinde kerk]. Deze panden maken onderdeel uit van het aantrekkelijke dorpsgezicht van Akkrum. Daar moeten we zuinig op zijn.

De woonomgeving blijft ook aantrekkelijk als er voldoende groen in de wijk aanwezig is. In Nes en Akkrum-oost is veel openbare ruimte in de vorm van water maar weinig openbaar groen. De vrijkomende locatie van de Juf Boerema school zou daar heel geschikt voor zijn.

Een aandachtspunt is de verrommeling en vervuiling van de openbare ruimte. Beter onderhoud van de openbare ruimte staat bij de inwoners hoog op de agenda. Ook wordt gevraagd om extra bankjes in de openbare ruimte en 'ommetjes' om ook in de eigen woonomgeving er even op uit te kunnen. Tevens wordt er wordt gevraagd om een goede ruimtelijke inpassing van het bedrijventerrein Spikerboor.

Om de veiligheid in de eigen woonomgeving te garanderen wordt uitdrukkelijk gevraagd de politiepost en de vrijwillige brandweer te handhaven.

wensen en projectideeën voorzieningen

onderwerp	omschrijving wens projectidee	wie
veiligheid	- handhaven politiepost en brandweerkazerne	gemeente
wonen	- nieuw te bouwen woningen beter afstemmen op de vraag naar woningen [aanleunwoningen, starterswoningen, betaalbare huurwoningen]; - Rakswal geschikte locatie voor aanleunwoningen - zuinig zijn op karakteristieke beeldbepalende panden [van belang bij de zoektocht naar nieuwe toekomstbestendige functies]; - herstructurering Sinnebuorren [wordt uitgevoerd door Elkien]	gemeente en woningbouwvereniging gemeente en woningbouwvereniging gemeente en andere initiatiefnemers gemeente en woningbouwvereniging

wensen en projectideeën voorzieningen

onderwerp	omschrijving wens projectidee	wie
kwaliteit openbare ruime	- op de vrijkomende locatie van de Juf Boerema school een 'groene plek' maken;	gemeente
	- vervuiling van het [openbaar] groen voorkomen door onder andere: • de al bestaande schoonmaakdag verder uitbouwen en meer te promoten; • bij de Poiesz en op de Boulevard in zomerseizoen vaker de prullenbakken legen of grotere prullenbakken plaatsen; • blikjesvangers langs schoolroutes; • aanleg hondenuitlaatplekken [onder andere omgeving Leppehiem];	gemeente Plaatslijk Belang Akkrum Nes
	- verrommeling particuliere tuinen tegengaan: • bewoners aanspreken op rommelige tuinen [woningbouw];	woningbouwvereniging
	- plaatsing bankjes;	gemeente
	- realiseren ommetjes om te recreëren in eigen omgeving [in en om Nes en bij de jachthaven] per voet, per fiets en per boot;	gemeente Akwaseum
	- realiseren doorgaande sloepenroute door Akkrum/Nes;	gemeente Akwaseum
	- inpassing bedrijventerrein Spikerboor	gemeente
	- aanpak van de situatie rond het station-gebouw aan de Galemaleane [vandalisme en verrommeling rondom fietsenstalling o.a. te weinig capaciteit fietsenstalling].	gemeente i.s.m. NS/Prorail

voorzieningen

toeristische en recreatieve voorzieningen
sportvoorzieningen
zorgvoorzieningen
overige voorzieningen
wensen en projectvoorzieningen

4.1 | toeristische en recreatieve voorzieningen

Akkrum is een recreatiekern waar zowel de watersporter als de niet-watersporter graag komen. In 2009 heeft Akkrum als watersportdorp door het uitvoeren van een aantal projecten in het kader van het Friese Meren-project een belangrijke kwaliteitsslag gemaakt, zoals de ophoging van de spoorbrug, baggeren van vaarwegen, opwaardering van de passantenhaven en de verruiming van de zwaikom bij de Meineslootbrug. De particuliere sector haakt hier op aan. Er zijn plannen voor een vakantiepark aan de westzijde van de Meinesloot [vakantiepark Tusken de Marren]. In samenwerking met de jachthaven de Drijfveer wordt een vakantiepark voorzien met 370 recreatiewoningen met verschillende voorzieningen. Als optie worden genoemd een strandje, een buitensportvoorziening, een speeltuin, horeca en een 'elk weer voorziening'. Denk aan een indoor speelplaats of indoor zwembad]. Akkrum zal hiermee verder uitgroeien als recreatiekern.

In het dorp leeft de wens om de toerist langer vast te houden in het dorp en ook meer dagrecreanten te trekken. Dit betekent dat er geïnvesteerd moet worden in toeristische voorzieningen. Het gaat enerzijds om investeringen om de watersporter optimaal van dienst te kunnen zijn, zoals een brandstofvoorziening in de jachthaven, oplaadpunten voor elektrische boten en uitbreiding van de aanlegplaatsen voor kleinere boten. Voor de langere termijn zijn er twee locaties waar uitbreiding van de passantenplekken voor de hand ligt. Anderzijds gaat het om investeringen in voorzieningen op de wal waardoor er meer te beleven en te doen is voor toeristen en recreanten.

Bijvoorbeeld een zwemplek met strandje en een slechtweer voorziening, zodat Akkrum ook in de wintermaanden aantrekkelijk is. Mochten deze voorzieningen een plek krijgen bij het vakantiepark Tusken de Marren, dan is het voor de inwoners van de dorpen belangrijk dat deze ook voor hen toegankelijk zijn.

Bij Nes liggen de rudimenten van het oude Klooster Nes verstopt in de grond. Gekoppeld aan een kleinschalige uitspanning bij de Watertoren [dagrecreatie] is de wens het oude Klooster weer zichtbaar te maken.

De toeristische informatievoorziening in het dorp kan sterk worden verbeterd. Er is weinig informatie en men weet niet waar het moet worden gehaald. Ideeën voor verbetering zijn een digitale informatiezuil, volledige bemensing van het VVV kantoor in de zomermaanden en een plattegrond met de highlights van Akkrum. Om Akkrum toeristisch nog beter op de kaart te zetten zouden er arrangementen ontwikkeld moeten worden. Bijvoorbeeld: horeca arrangementen gekoppeld aan een skeelertocht, fietstochten, sloepenroute, aansluiting zoeken bij de pelgrimsroute 'Jabikspaad', het Fries-Overijssels pergrimspad, dat voor een deel door de gemeente loopt en onderdeel uitmaakt van de pelgrimsroute naar Santiago de Compostela, een route reeds geliefd bij vele fietsers en wandelaars.

Op de Tsjerkebleek vinden geregeld evenementen plaats. Dit is een mooie plek in het historische hart van het dorp. Om de organisatie van deze evenementen makkelijker te maken is een evenementenbestemming van dit terrein op zijn plaats, zo hoeft niet telkens een procedure te worden doorlopen om een vergunning aan te vragen. Ook wordt gepleit de ondergrond van het terrein beter geschikt te maken voor evenementen.

4.2 | sportvoorzieningen

De sportvoorzieningen liggen verspreid over het dorp. De voetbalvelden, de ijsbaan en de tennisvelden liggen aan de zuid/ zuidwestkant van het dorp aan de Ulbe Twijnstrawei, de sporthal ligt op het bedrijventerrein Spikerboor en de kaatsvereniging zit aan de Boansterdyk. Als er ooit sprake is van woningbouw op de langere termijn ter plaatse van de huidige voetbalvelden en de ijsbaan, dan ligt concentratie van de sportvoorzieningen aan de zuidzijde van de Nije Boansterdyk voor de hand. Dit heeft een aantal voordelen. De ligging naast de brede school zorgt voor een effectiever gebruik van de sportvoorzieningen en komt ook ten goede aan het bewegingsonderwijs. Een ander belangrijk financieel voordeel is dat clubgebouw, kleed- en kantinevoorzieningen gedeeld kunnen worden.

Op de korte termijn is een aantal verbeteringen van de sporthal Utingeradeel noodzakelijk. Zo voldoen de kleedkamers en doucheruimtes niet meer aan de eisen van deze tijd en zijn daarom aan vernieuwing toe. Een andere belangrijke aanpassing is de uitbreiding van de sporthal met een multifunctionele hal. Naast sportactiviteiten worden er toneel- en muziekvoorstellingen gegeven. Deze activiteiten zitten elkaar geregeld in de weg en er is dan ook behoefte aan een uitbreiding van de sporthal met een multifunctionele ruimte. Zodat cultuur en sport gelijktijdig gebruik kunnen maken van de voorziening en de sporthal dienst kan doen als volwaardig multifunctioneel centrum voor Akkrum en Nes. Belangrijk uitgangspunt bij de opwaardering van de sporthal is dat deelname aan een sportvereniging betaalbaar moet blijven. De aanpassingen aan de hal mogen niet leiden tot hogere kosten voor de gebruikers.

De voetbalvelden in Akkrum, en dan vooral de trainingsvelden, worden slecht onderhouden. Voor de VV Akkrum is dit een aandachtspunt wat besproken moet worden met de gemeente. Dit geldt ook voor de wens om het wedstrijdveld te vervangen voor een kunstgrasveld. Voor wat betreft de verenigingsgebouwen geldt zowel voor de voetbalvereniging/ijsclub als voor de kaatsvereniging dat deze verbeterd moeten worden. Er is veel achterstallig onderhoud en kleed- en doucheruimtes voldoen niet meer aan de eisen van deze tijd ³.

Afgelopen twee winters kon er weer volop geschaatst worden op de ijsbaan in Akkrum. Een groot aantal dorpsbewoners van jong tot oud maakte hier gebruik van. Hieruit blijkt dat ook deze voorziening belangrijk voor het dorp is. De onderhoudssituatie van deze baan baart echter al geruime tijd zorgen, waardoor het ijs ook niet optimaal kan worden aangeboden en er op sommige plekken gras door het ijs komt. Zo is er sprake van het ongelijkmatig verzakken van de ondergrond, kan er momenteel maar een beperkte hoeveelheid water op de baan worden gepompt, de zomerdijken moeten nodig worden opgehoogd en behoeft de drainage verbetering.

³ bron: sportaccomodatiebeleid gemeente Boarnsterhim

Voor de kinderen die de speeltuinen ontgroeit zijn, zijn er weinig tot geen speel- en sportvoorzieningen. Er wordt veel geskeelerd en geskate in Akkrum en in Nes, maar er is geen rustige plek waar dit veilig kan. Er is dan ook behoefte aan een skate- en skeelerbaan die in de winter dienst kan doen als ijsbaan en aan een Cruiffcourt. Tot slot ontbreekt op het kaatsveld nog een kaatsmuur.

4.3 | zorgvoorzieningen

Er is een compleet aanbod van zorgvoorzieningen in Akkrum. Er is onder andere een tandarts, een dokterspraktijk, een apotheek en een verloskundigenpraktijk. Dit brede aanbod aan voorzieningen willen we graag op peil houden en uitbreiden met een nachtapotheek. Daarnaast speelt het Mienskipscentrum Leppehiem een belangrijke rol in het bieden van zorg voor ouderen. Zij opent ook haar poorten voor de andere dorpsbewoners in Akkrum en Nes. Zo wordt er zwemles gegeven in het zwembad van Leppehiem en kunnen dorpsbewoners aanschuiven bij het diner. Beide werelden worden desondanks nog steeds als gescheiden werelden ervaren.

Om onder andere mensen zo lang mogelijk thuis te kunnen laten wonen, heeft de gemeente Boarnsterhim in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning het systeem van meitinkers en mienskipssorch in het leven geroepen. Een systeem waar de gemeente Boansterhim uniek in is en wat als voorbeeldproject geldt in Nederland. Bij het overgaan naar een nieuwe gemeente is dit een manier van werken die we willen borgen.

4.4 | overige voorzieningen

Het aantal plaatsen voor de opvang van baby's en kinderen is bij de huidige partijen [onder andere STOF en SISA] per saldo voldoende. Al zijn er bij de SISA voor de buitenschoolse opvang wachtlijsten in verband met te krappe behuizing waardoor broertjes en zusjes niet naar dezelfde opvang kunnen. Wel is er behoefte aan ruimere openingstijden bij de kinderopvang. Ook diensten als bank en bibliotheek hebben een meerwaarde voor het dorp. Vooral voor de ouderen die minder mobiel zijn, zijn dit belangrijke voorzieningen. De bibliotheek heeft ook een belangrijke functie in het ondersteunen van het leesonderwijs op de basisschool.

wensen en projectideeën voorzieningen

onderwerp	omschrijving wens projectidee	wie
toeristische en recreatieve voorzieningen t.b.v. de watersport	- brandstofvoorziening bij jachthaven	Jachthaven de Drijfveer
	- oplaadpunt elektrische boten bij passantenhaven	gemeente
	- toiletvoorziening op It Stalt	gemeente
	- meer aanlegplaatsen voor kleine boten/sloepen aan bijv. de Boarn, Polsleat en Coopersburg	gemeente
	- op termijn uitbreiding passantenhaven ter plaatse van het bestaande evenemententerrein aan de Ljouwerterdyk en in de hoek It Stalt/Boarnsterdyk	gemeente
toeristische en recreatieve voorzieningen: algemeen	- slechtweer voorzieningen	Plaatselijk Belang Akkrum Nes
	projectontwikkelaar vakantie-park Tusken de Marren	
	- zwemplek met strand bij Meinesloot	Plaatselijk Belang Akkrum Nes
		projectontwikkelaar vakantie-park Tusken de Marren

wensen en projectideeën voorzieningen

onderwerp	omschrijving wens projectidee	wie
toeristische en recreatieve voorzieningen: algemeen	- kleinschalige recreatieve ontwikkeling watertoren [dagrecreatie] - het oude klooster bij Nes weer zichtbaar maken in het landschap - verbeteren toeristische informatievoorziening - ontwikkelen arrangementen - aanpak evenemententerrein Tjerkebleek [bestemming en aanpak ondergrond]	gemeente projectontwikkelaar gemeente Plaatselijk Belang Akkrum Nes gemeente toeristisch bedrijfsleven Toeristisch bedrijfsleven gemeente Plaatselijk Belang Akkrum Nes [in overleg met kerk]
sport	- verbeteringen sporthal bestuur sporthal - uitbreiding sporthal met multifunctionele hal - onderhoud trainingsvelden VV Akkrum - kunstgras wedstrijdveld VV Akkrum sportvereniging	gemeente gemeente bestuur sporthal gemeente sportvereniging gemeente

wensen en projectideeën voorzieningen

onderwerp	omschrijving wens projectidee	wie
sport	- verbeteringen kantine en kleedruimtes sportverenigingen [voetbal/ijsvereniging/kaatsvereniging] - onderhoudachterstand ijsbaan - skate- en skeelerbaan die in de winter dienst kan doen als ijsbaan - kaatsmuur - Cruijffcourt/trapveldjes	sportverenigingen gemeente en ijsvereniging gemeente en belanghebbenden gemeente kaatsvereniging gemeente belanghebbenden
zorgvoorzieningen	- nachtapotheek - borgen systeem van meitinkers en mienskipsoarch	zorgverleners zorgverstrekkers Plaatselijk Belang Akkrum Nes [nieuwe] gemeente Mienskipsoarch
overige voorzieningen	- verruiming openingstijden kinderopvang	aanbieders kinderopvang

winkelaanbod horeca werkgelegenheid

horeca
winkelaanbod

5.1 | winkelaanbod

Winkels in een dorp zijn ontmoetingsplekken voor jong en oud. De winkelstraat is het kloppende hart van het dorp, er is dynamiek. Het huidige winkelaanbod in Akkrum is goed en past bij de functie van Akkrum als centrum-dorp⁴. Naast een supermarkt, slager, doe-het-zelfzaak, bakker, drogist, bloemist, kantoorboekhandel en opticien zijn er een aantal kledingwinkels. Deze winkels hebben een verzorgende functie voor Akkrum, Nes, omliggende dorpen en het buitengebied rondom deze dorpen. Ook de watersporter gebruikt Akkrum vaak als basis om levensmiddelen in te slaan omdat de winkels in principe goed bereikbaar zijn vanuit de haven. Daarnaast zit er een duidelijke plus op het winkelaanbod. Akkrum heeft een aantal winkels met een meer bovenregionale uitstraling [o.a. Pand 56, Kleankast, Culishop en 0 tot 12]. Het verzorgingsgebied van deze winkels is heel Fryslân of zelfs Noord-Nederland. Dit maakt Akkrum een sterk merk, niet alleen voor de mensen uit Akkrum en Nes maar ook voor "mensen van buitenaf".

Het centrum van Akkrum heeft met name een functie voor het doen van doelgerichte aankopen. Inwoners van Akkrum zijn voor hun niet-dagelijkse aankomen sterk op Heerenveen gericht. In Akkrum is de koopkrachtbinding 79%, wat hoger is dan gemiddeld voor plaatsen met een vergelijkbare omvang. Voor de niet-dagelijkse aankopen is dit percentage 16%. bron: Koopkrachtonderzoek Provincie Fryslân 2007 - gemeente Boarnsterhim

Voor 2020 willen we het winkelaanbod tenminste behouden en verder versterken. Het is daarom als eerste van belang dat de inwoners van Akkrum en Nes de lokale middenstand blijven steunen. De bloei van middenstand ligt deels bij de eigen inwoners. De inwoners pleiten voor een gezamenlijke koopavond op vrijdag. Voor de versterking van het winkelaanbod gaat het er niet om meer van het zelfde binnen te halen. Maar juist om winkels die zich onderscheiden, met een meer regionale uitstraling en aanvullend zijn op wat er al is. We willen de buitenwereld ook laten weten wat we te bieden hebben. Het winkelgidsje van Akkrum, 'Akkrum Stijlvol Anders', waarin een aantal winkels zich hebben gepresenteerd is een goed voorbeeld hoe het merk Akkrum kan worden gepromoot.

Randvoorwaarden voor het goed functioneren van het centrumgebied is de bereikbaarheid van het centrum voor klanten en de bevoorrading. Dit betekent goede fietsstallingsmogelijkheden voor zowel lokale bevolking als voor de recreatieve fietser en voldoende parkeerplaatsen. In de paragraaf over verkeer wordt hier verder op in gegaan. Ook is het belangrijk om het centrumgebied in het bestemmingplan voor het centrum een ruime bestemming te geven met optimale mogelijkheden voor verdere ontwikkeling van detailhandel en horeca.

⁴ verzorgingskern t.b.v. de plaats zelf en de omliggende dorpen

5.2 | horeca

De horeca is goed vertegenwoordigd in Akkrum. De tabel hieronder geeft het totale aantal horecabedrijven aan en uitgesplitst naar deelsector.

Aanbod naar [deel]sector [bedrijven] 2010 ⁵						
	horecabedrijven totaal	sector dranken	fastservice	restaurant	hotel	partycatering
Gemeente Boarnsterhim	64	25	7	22	9	1
Akkrum	13	3	3	5	2	0
Nes	1	1	0	0	0	0

⁵ bron: bedrijfschap Horeca en Catering

5.2 | werkgelegenheid

Het aantal arbeidsplaatsen in Akkrum en Nes is 1.562 [fulltime en parttime] ⁶. Het bedrijventerrein UTD-Spikerboor heeft afgelopen jaren een metamorfose ondergaan. Onder andere zijn woon-werklocaties aan het water gerealiseerd met aandacht voor kwaliteit van de ruimte. Op het bedrijventerrein UTD is nog ruimte voor de vestiging voor nieuwe kleinschalige [watersportgebonden] bedrijven, er zijn nog circa 3 kavels beschikbaar. Op bedrijventerrein Spikerboor is nog ruim 1 hectare beschikbaar voor traditionele / gemengde bedrijven. Op dit moment leeft, blijkend uit de bijeenkomsten met ondernemers en inwoners, er geen wens voor verdere uitbreiding van de bedrijventerreinen. De grootte van de terreinen past bij de schaal van het dorp. Het bedrijven-terrein UTD wil wel meer op de kaart komen te staan.

⁶ bron: Regiobase Kamer van Koophandel / Handelsregister / nummer: K01/01-02-2011/MKOM-8DNC7X

Voor de toekomst moet ingespeeld worden op de tendens dat er steeds meer eenmansbedrijven en ZZP'ers komen. Er is behoefte aan specifieke en flexibele bedrijfs-/kantoorruimte die mee kan groeien/krimpen met de wensen van een startend bedrijf. Dit kan gerealiseerd worden in een nieuw bedrijfspand maar ook in bestaande karakteristieke bebouwing. Randvoorwaarde voor vestiging van veel nieuwe bedrijven is de beschikbaarheid van een snelle internetverbinding, zoals glasvezel.

De organisatiegraad van de ondernemers in Akkrum is groot. De VOA [Verenigde ondernemers Akkrum] is erg actief. De marketing en promotie van Akkrum als watersportdorp in brede zin kan opgepakt worden door de VOA.

wensen en projectideeën voorzieningen

onderwerp	omschrijving wens projectidee	wie
winkelaanbod	- versterken winkelstructuur met winkels die aanvullend en onderscheidend zijn ten opzichte van huidige aanbod	ondernemers/markt
winkelaanbod en horeca	- promoten van Akkrum als sterk merk en watersportdorp, bijv. opvolging van het winkelgidsje en benutten internet - passende en ruime bestemmingen in het bestemmingsplan voor het centrumgebied ten behoeve van de verdere ontwikkeling van de centrumfuncties [winkels en de horeca] - vergroten bereikbaarheid en oplossen parkeerprobleem [zie onder verkeer]	samenwerkende bedrijven VOA gemeente zie onder verkeer
werkgelegenheid	- realiseren specifieke en flexibele bedrijfs-ruimte voor ZZP'ers en eenmansbedrijven - op de kaart zetten bedrijventerrein UTD	gemeente DBF / VOA VOA

verkeersveiligheid en overige verkeerszaken

verkeersveiligheid
parkeren en overige verkeerszaken

28

6.1 | verkeersveiligheid

De verkeersveiligheid staat nog steeds hoog op de agenda bij de bewoners. Alle verkeersdeelnemers moeten zich veilig kunnen verplaatsen van A naar B. Door de spoorwegovergang bij de Kanadeeskestrjitte weg te halen en daarvoor in de plaats een onderdoorgang te maken is een groot knelpunt opgelost, maar uit de sessies met de dorpen is nog een lange lijst gekomen met locaties die als verkeersonveilig worden ervaren. Deze zullen verder moeten worden onderzocht en beoordeeld, met als doel een oplossing voor de huidige situatie te vinden. Daarnaast zijn er grote zorgen over de toekomstige verkeerssituatie rondom de nieuwe brede school. De veiligheid van de schoolgaande kinderen moet gewaarborgd zijn, niet alleen rond de school maar ook op de fiets- en looproutes er naar toe.

29

Ook de verkeerssituatie in het centrum is nog steeds een knelpunt. Het doorgaande verkeer moet door het centrum en vooral vrachtwagens en landbouwverkeer zorgen voor opstoppen en onveilige situaties. De huidige verkeersintensiteiten lopen niet meer in de pas met de dimensionering van de Buorren en de functie als verblijfsgebied [wonen, winkelen en recreëren]. De Randweg in Akkrum is voor het dorp niet alleen een lang gekoesterde wens, maar ook een randvoorwaarde voor de verkeersveiligheid, de verdere ontwikkeling van Akkrum als verzorgingskern en als recreatiekern. Over de Randweg kunnen de vrachtwagens en het landbouwverkeer worden geleid, waardoor de Buorren wordt ontlast en veiliger wordt. Bij het ontwerp van de Randweg moet rekening worden gehouden met de veiligheid van [overstekende] fietsers. Zo wordt langs de Loads wonen en werken gecombineerd en moet frequent de weg overgestoken worden en ook een veilige oversteek naar de sportvoorzieningen moet worden geborgd.

Een andere constatering is dat er [veel] te hard wordt gereden in het dorp Akkrum [Akkrum valt voor een groot deel binnen een 30 km zone]. Bij binnenkomst van het dorp wordt het bord met 30 km massaal genegeerd. Snelheidsbeperkende maatregelen bij de invalswegen van Akkrum zijn nodig en er zal ingezet moeten worden op gedragsverandering. De automobilisten - meestal bewoners van het dorp of de wijk zelf - wijzen op het aanwezig zijn in een dorpskern dan wel woonwijk met bijvoorbeeld spelende kinderen, maar ook snelheidscontroles kunnen dit ondersteunen.

6.2 | parkeren en overige verkeerszaken

Er zijn te weinig parkeerplaatsen in en nabij het centrum van Akkrum. Op de volgende plekken zouden in overleg met eigenaren/gebruikers nog extra parkeerplaatsen gerealiseerd kunnen worden: op de plek van de paardenbak Mounedyk, haaks parkeren op het verharde deel van de Tjerkebleek, eventueel deel Tjerkebleek verhard en parkeren toestaan, extra parkeerplekken achter het VVV kantoor. De parkeerplekken bij de spoorbrug ten behoeve van Goerres worden onvoldoende gebruikt en moeten beter worden aangegeven. Akkrumers en Nessler stimuleren door vaker met de fiets naar het centrum te komen. Hier moeten dan wel goede fietsstallingsmogelijkheden voor zijn.

Het parkeerterrein bij het station is vaak vol, waardoor auto's gaan parkeren in de aangrenzende woonstraten. Voor de kinderen die op de fiets naar school gaan of die naar de sporthal moeten, ontstaan er onoverzichtelijke situaties. De carpoolplek [P&R] aan de andere kant van het station is niet vol. Als via een tunnel of brug de carpoolplek met het station wordt verbonden kan het parkeerprobleem worden opgelost.

wensen en projectideeën voorzieningen

onderwerp	omschrijving wens projectidee	wie
verkeersveiligheid	- verkeersplan opstellen voor de brede school, waarin de fiets- en looproutes naar en van school worden meegenomen [o.a. te smalle fietspaden, Boarnsterdyk en Kanadeeskestrjitte zijn onveilig] - nader onderzoek naar verkeerssituaties, die als onveilig worden ervaren. Genoemd zijn: • Himdyk-Leppedyk: onoverzichtelijke T-splitsing; • kruising bij Oosterhof: een moeilijke kruising voor met name de schoolgaande kinderen [suggestie zeebrapad]; • gevaarlijke bocht Kleef-Buorren [suggestie: zeebrapad]; • Kandeeksestrjitte: gevaarlijk voor fietsers [meenemen in verkeersplan brede school]; • T-splitsing de Stringen-Boarnsterdyk [meenemen in verkeersplan brede school]; • Fietzers tegen het verkeer in en over de stoep ter hoogte van het viaduct en de Boarnsterdyk [suggestie: doorsteek tussen de Bokkumeromwei en de Heechfinne en/of Griene Eker verlengen via de grasberm];	gemeente i.s.m. Akkrum Breed

wensen en projectideeën voorzieningen

onderwerp	omschrijving wens projectidee	wie
verkeersveiligheid	• Feansterdyk-Grytmanswei: onoverzichtelijke T-spltsing; • Smellebrêge: onveilig; • bushalte tegenover het NS station staat in bocht, dit zorgt voor onveilige situaties voor alle weggebruikers [actie: verplaatsen halte] • afslag Ulbe Twijnstrawei naar Feansterdyk: onveilig voor alle verkeersdeelnemers; • Brug richting Nes: slecht zicht; • veiligheid fietsers/voetgangers op het bedrijventerrein een aandachtspunt [It Patroan, Spikerboor en de Loads]	gemeente i.s.m. Plaatselijk Belang Akkrum Nes
	- aanleg Randweg, inclusief ontwerpeisen t.b.v. fietsers en voetgangers	gemeente i.s.m. Plaatselijk Belang Akkrum Nes
	- inventariseren waar snelheidsbeperkende maatregelen nodig zijn. Met name zijn genoemd de invalswegen naar Akkrum: Leppedyk, Ljouwerterdyk, de Stringen, Boarnsterdyk en in Akkrum de brug Himdyk	gemeente i.s.m. Plaatselijk Belang Akkrum Nes
	- snelheidscontroles om snelheidsovertredingen tegen te gaan	politie
	- project opzetten om gedragsverandering in gang te zetten om automobilisten langzamer te laten rijden	Plaatselijk Belang Akkrum Nes
	- gedragsverandering m.b.t. vervoerskeuze	Nes samen met inwoners Plaatselijk Belang Akkrum Nes i.s.m. inwoners

wensen en projectideeën voorzieningen

onderwerp	omschrijving wens projectidee	wie
parkeren	- aanleg extra parkeerplaatsen en fietsstallingsmogelijkheden centrum	gemeente i.s.m. VOA en Plaatselijk Belang Akkrum Nes
	- betere aanduiding parkeerterrein bij spoor t.b.v. Goerres	gemeente
	- oplossen parkeerprobleem station	gemeente / Prorail

sociale samenhang

verenigingsleven
ontmoetingsplekken

7.1 | verenigingsleven

Levendige dorpen zijn dorpen waar de sociale samenhang sterk is. Het verenigingsleven speelt daar een belangrijke rol bij. Mensen treffen elkaar, delen een interesse en ondernemen gezamenlijk een activiteit en voelen zich daardoor met elkaar verbonden. Akkrum en Nes kennen een actief verenigingsleven, waardoor er een hechte dorpsgemeenschap ontstaat. Een probleem wat zich voordoet, is dat er voor alle besturen moeilijk mensen te vinden zijn, die hun steentje willen en kunnen dragen. Het onderwerp 'hoe werf ik mijn vrijwilligers' staat hoog op de agenda bij de verenigingen. Een onderwerp waar verder over nagedacht moet worden. Zo is het idee geopperd om meer ouderen te interesseren voor een bestuursfunctie. Doarpswurk heeft ervaring en kennis op dit terrein en zal hierbij worden betrokken.

Klussen bij verenigingen kunnen ook aangemeld worden voor een maatschappelijke stage. Het plan is om een maatschappelijke stagebank op te zetten, zodat scholieren, die een maatschappelijke stage zoeken, sneller en makkelijker een overzicht hebben welke klussen er bij verenigingen klaar liggen om opgepakt te worden, met andere woorden een plek waar vraag en aanbod bij elkaar komen. Gekeken zal worden naar ervaringen met maatschappelijke stagebanken elders [in samenwerking met Doarpswurk].

Veel verenigingen houden jaarlijks een actie om de 'kas te spekken'. Omdat er geen meldplicht meer is bij de gemeente wil Plaatselijke Belang op haar website een overzicht plaatsen welke vereniging wanneer haar actie houdt.

7.2 | ontmoetingsplekken

Naast het verenigingsleven zijn plekken waar men elkaar kan ontmoeten belangrijk voor de sociale binding in het dorp. De bibliotheek is zo'n plek en ook de sporthal, als deze zich verder kan ontwikkelen tot multifunctioneel centrum.

wensen en projectideeën voorzieningen

onderwerp	omschrijving wens projectidee	wie
verenigingsleven	- project opstarten 'hoe werf ik vrijwilligers'	Plaatselijk Belang Akkrum Nes i.s.m. verenigingsleven en Doarpswurk
	- opzetten database maatschappelijke stages	Plaatselijk Belang Akkrum Nes i.s.m. verenigingsleven en Doarpswurk
	- op de site van plaatselijk belang overzicht plaatsen en bijhouden van de acties van verenigingen	Plaatselijk Belang Akkrum Nes i.s.m. verenigingsleven

jeugd

voorzieningen voor de jongsten
voorzieningen voor tieners en pubers

38

8.1 | voorzieningen voor de jongsten

Voor het beeld: in 2010 zijn in Akkrum en Nes totaal 814 kinderen in de leeftijd tot 12 jaar: 535 in Akkrum en 279 in Nes. Een omvangrijke doelgroep. Kinderen tot ongeveer 10 jaar kunnen redelijk uit de voeten in Akkrum en Nes: op verschillende plaatsen in de dorpen kan worden gespeeld in goed onderhouden speeltuinen. De speeltuinverenigingen zijn over het algemeen zeer actief. Op een aantal plekken ontbreken nog speelvoorzieningen, zoals op het nieuwe bedrijventerrein en bij de Mienskar. Bij de Mienskar kan ook de BSO gebruikmaken van de speeltuin. Buitenspelen is goed en gezond en de dorpen willen graag een tandje erbij waar het gaat om het creëren van buitenspeelmogelijkheden. Het realiseren van sportvoorzieningen zoals een Cruiffcourt/pannekooi, meerdere trapveldjes, een skate- en skeelerbaan voorzien in die behoefte [zie ook onder voorzieningen]. Een groep actieve inwoners van Akkrum is bezig geweest met plannen voor een kinderboerderij. Dit plan ligt nu in de ijskast. Als ergens een plek vrijkomt waar dit plan gerealiseerd kan worden, dan wordt dit weer opgepakt.

8.2 | voorzieningen voor tieners en pubers

De jongeren van 10 tot 16 jaar zijn een beetje een vergeten groep in de dorpen. Er is een jeugdhonk dat in een behoefte voorziet, maar er zijn verder weinig spelmogelijkheden en activiteiten voor deze groep. Het jeugdhonk zit naast de sporthal en wordt gedoogd tot mei 2011 en daarna moet er een andere oplossing gezocht worden.

De locatie van de Dominee Hasperschool komt straks vrij. In overleg met bewoners kan gekeken worden of de vrijkomende gebouwen een geschikte locatie zijn voor een voorziening voor jongeren in combinatie met maatschappelijke voorzieningen. De genoemde sportvoorzieningen zijn ook voor de jongeren een plek om zich uit te leven, maar om hanggedrag verder tegen te gaan is de aanstelling van een jongerenwerker een uitdrukkelijke wens.

39

wensen en projectideeën voorzieningen

onderwerp	omschrijving wens projectidee	wie
kinderen tot 10 jaar	- aanleg nieuwe speeltuinen [o.a. bedrijventerrein, Mienskar en centrum] - aanleg Cruijffcourt, trapveldjes en skate- en skeelerbaan - kinderboerderij [op termijn]	gemeente i.s.m. nieuw op te richten speel- tuinverenigingen meente gemeente i.s.m. belanghebbenden gemeente i.s.m. groep actieve bewoners
jongeren van 10 tot 16 jaar	- locatie jeugdhonk - onderzoeken of vrijkomende locatie Hasperschool geschikt is voor voorzieningen voor de jeugd in combinatie met maatschappelijke voorzieningen - aanstelling jongerenwerker	bestuur jeugdhonk, gemeente en omwonenden gemeente i.s.m. jeugd Plaatselijk Belang Akkrum Nes gemeente i.s.m. jeugd

'eigen Fryske' identiteit en cultuur

9 | de 'eigen Fryske' identiteit en cultuur

Akkrum en Nes hebben een aantal gebouwen die mede de identiteit van de dorpen bepalen. Nes zie je al van verre liggen door de karakteristieke watertoren. Ook het voormalige klooster van Nes bepaalt de identiteit [zie onder voorzieningen]. Ook de ligging aan waterwegen zijn kenmerkend voor Akkrum en Nes. Mede door deze waterwegen, zijn mensen zich gaan vestigen in wat nu de twee dorpen zijn. Het 'eigene' van Akkrum zit onder meer in Coopersburg, Welgelegen, de kerken en de monumenten rond de NH-kerk. De bestaande karakteristieke gebouwen maken de geschiedenis zichtbaar. Op deze gebouwen moeten we zuinig zijn. Ook heeft Akkrum een aantal typische Akkrumse activiteiten die onlosmakelijk met het dorp verbonden zijn: Slingeraap, F.K. Mastklimmen, de Fryske Dei, Shanty Dei, de palmpasen-traditie en de sintmaarten optocht. Deze activiteiten horen bij Akkrum en Akkrum hoort bij deze activiteiten. Kenmerkend voor Akkrum is de bloeiende muziekvereniging met een sterke jeugdopleiding en de Friese toneelvereniging.

Akkrum profileert zich ook als Reuzendorp, de twee reuzen 'Manke Meine en Kromme Knilles' staan bij de ingang van het dorp. Het eigene van Akkrum en Nes willen we meer zichtbaar maken voor toeristen. Nagedacht moet worden over promotie van de dorpen, www.akkrum.net kan hiervoor een middel zijn.

wensen en projectideeën voorzieningen

onderwerp

promoten eigene Akkrum en Nes

omschrijving wens | projectidee

op welke wijze moeten Akkrum en Nes zich promoten en welke middelen moeten daarvoor ingezet worden

wie

VOA, toeristisch recreatief bedrijfsleven, Plaatselijk Belang Akkrum Nes Stichting Akkrum Nes Centraal Stifting Akkrum Ald en Nij

10 | milieu en duurzaamheid

Milieu en duurzaamheid vinden het merendeel van de inwoners van Akkrum en Nes belangrijke onderwerpen. Een aantal ondernemers is heel actief op dit vlak. Daar waar bij de realisatie van projecten zich mogelijkheden voordoen om ze op een duurzame manier uit te voeren zal Plaatselijk Belang Akkrum Nes pleiten voor de duurzame variant [bijv. ledverlichting ipv reguliere verlichting]. Ook willen de dorpen een rol vervullen in het netwerk van elektrische oplaadpunten voor auto's, fietsen en boten. Verdergaande ideeën [bijv. het idee van een zelfvoorzienend dorp, verder toepassing van zonne-energie, etc.] moeten verder worden geïnventariseerd en uitgewerkt.

wensen en projectideeën voorzieningen

onderwerp	omschrijving wens projectidee	wie
duurzaamheidsmaatregelen	- per project bekijken op welke wijze dit duurzaam kan worden uitgevoerd - elektrische oplaadpunten voor boten, auto's en fietsen - inventariseren en uitwerken verdergaande ideeën milieu en duurzaamheid	gemeente i.s.m. Plaatselijk Belang Akkrum Nes gemeente i.s.m. Plaatselijk Belang Akkrum Nes Plaatselijk Belang Akkrum Nes i.s.m. ondernemers en inwoners

jaarprogramma 2011

11 | jaarprogramma 2011

In dit hoofdstuk is in een overzicht het jaarprogramma 2011 te vinden. Hierin staan de projecten aangegeven waar Plaatselijk Belang in 2011 aandacht voor vraagt bij de projecttrekkers. Ook staan er projecten in die zij zelf actief zal oppakken.

wensen en projectideeën voorzieningen | jaarprogramma 2011

onderwerp	omschrijving wens projectidee	wie
wonen en leefbaarheid		
wonen	- herstructurering Sinnebuorren	gemeente en woningbouwvereniging
openbare ruimte	- vervuiling van het [openbaar] groen voorkomen door onder andere; • de al bestaande schoonmaakdag verder uitbouwen en meer te promoten; • bij de Poiesz en op de Boulevard in zomerseizoen vaker de prullenbakken legen of grotere prullenbakken plaatsen; • blikjesvangers langs schoolroutes; • aanleg hondenuitlaatplekken [o.a. omgeving Leppenheim]; - verrommeling particuliere tuinen tegengaan: • bewoners aanspreken op rommelige tuinen [woningbouw];	gemeente Plaatselijk Belang Akkrum Nes woningbouwvereniging

onderwerp	omschrijving wens projectidee	wie
sociale samenhang verenigingsleven	- project opstarten 'hoe werf ik vrijwilligers]	Plaatselijk Belang Akkrum Nes i.s.m. verenigingsleven en Doarpswurk
	- opzetten database maatschappelijke stages	Plaatselijk Belang Akkrum Nes i.s.m. verenigingsleven en Doarpswurk
	- op de site van plaatselijk belang overzicht plaatsen en bijhouden van de acties van verenigingen	Plaatselijk Belang Akkrum Nes i.s.m. verenigingsleven en verenigingen
verkeersveiligheid en overige verkeerszaken verkeersveiligheid	- 'groen licht' Randweg	gemeente i.s.m. Plaatselijk Belang Akkrum Nes
	- nader onderzoek naar onveilige verkeerssituaties;	gemeente Plaatselijk Belang Akkrum Nes
voorzieningen toeristische recreatieve voorzieningen: algemeen	- aanpak evenemententerrein Tjerkebleek [bestemming en aanpak ondergrond	gemeente Gemeente i.s.m. Plaatselijk Belang Akkrum Nes in overleg met de NH Kerk.
	- oude klooster bij Nes weer zichtbaar maken in het landschap	gemeente i.s.m. Plaatselijk Belang Akkrum Nes
	- slechtweervoorzieningen en zwemplek met strand	Plaatselijk Belang Akkrum Nes en projectontwikkelaar Vakantiepark Tusken de Marren

onderwerp	omschrijving wens projectidee	wie
zorgvoorzieningen	- borgen systeem van meitinkers en mienskipsssoarch	Plaatselijk Belang Akkrum Nes en [nieuwe] gemeente en mienskipsssoarch
	'eigen Fryske' identiteit en cultuur promoten eigene van Akkrum en Nes	VOA, toeristisch recreatief bedrijfsleven Plaatselijk Belang Akkrum Nes, Stichting Akkrum/ Nes Centraal, Stifting Akkrum Ald en Nij
duurzaamheid	- op welke wijze moeten Akkrum en Nes zich promoten en welke middelen zetten we daar voor in;	gemeente i.s.m. Plaatselijk Belang Akkrum Nes
	- per project bekijken op welke wijze dit duurzaam kan worden uitgevoerd - elektrische oplaadpunten voor boten, auto's en fietsen - inventariseren en uitwerken verdergaande ideeën milieu en duurzaamheid	gemeente i.s.m. Plaatselijk Belang Akkrum Nes ondernemers Plaatselijk Belang Akkrum Nes i.s.m. ondernemers en inwoners

toekomstplannen

12 | hoe nu verder?

In dit slothoofdstuk wordt ingegaan op de vervolprocedure: met andere woorden wat gaat er verder nog gebeuren met de dorpsvisie en hoe wordt daarin samengewerkt met de gemeente. Ook wordt een doorkijk gegeven naar de manier van werken van de gemeente Heerenveen op dit gebied.

12.1 | wat gaat er met de dorpsvisie gebeuren

De inwoners van Akkrum en Nes zijn nu eerst aan zet. Het concept Dorpsvisie Akkrum Nes wordt gepresenteerd aan de bewoners. Plaatselijk Belang hoort graag wat u er van vindt en wil weten of wat zij heeft opgeschreven ook is wat u hebt bedoeld. Uw reacties zullen worden verwerkt in het eindverhaal en als de Dorpsvisie Akkrum Nes 2011-2020 klaar is, zal het ter kennisname worden aangeboden aan de gemeente Boarnsterhim. Plaatselijk Belang heeft regulier overleg met het college en de dorpsvisie zal hierbij het vertrekpunt zijn. Plaatselijk Belang zal bij de gemeente een pleidooi houden dat alle ambtenaren die vanuit hun beleidsveld of taak te maken hebben met Akkrum en Nes de Dorpsvisie Akkrum Nes 2011-2020 kennen. Op die manier kunnen de mogelijkheden worden benut projecten uit de dorpsvisie mee te laten liften met reguliere plannen van de gemeente.

Voor 2011 is een jaarprogramma opgesteld. In het jaarprogramma staan de projecten die voor Akkrum en Nes prioriteit hebben. Plaatselijke Belang zal actief de partijen benaderen die hierin een rol hebben. Voor 2012 en verder zullen volgende jaarprogramma's worden opgesteld. In de dorpsvisie staan ook projecten waar Plaatselijk Belang zelf geen actieve rol in vervult [bijv. de aanleg van een Cruiffcourt]. Buurtbewoners hebben hier heel duidelijk zelf een trekkende rol. Plaatselijk Belang wil graag ondersteunen bij dergelijke initiatieven.

12.2 | werkwijze gemeente Heerenveen

Binnen de looptijd van de Dorpsvisie zullen Akkrum en Nes overgaan naar een nieuwe gemeente. Zoals de kaarten nu liggen lijkt dat de gemeente Heerenveen te worden. Plaatselijk Belang zal dan ook met de gemeente Heerenveen gaan praten over de manier waarop zij met dorpsvisies omgaan. Een aantal opvallende zaken uit de aanpak van de gemeente Heerenveen zijn:

- een wijkmanager is de intermediair tussen de dorpen en de gemeente;
- dorpen maken projectvoorstellen en kunnen daarbij ondersteuning van de gemeente krijgen;
- dorpen krijgen een dorpswerkbudget voor eigen projecten en dorpsoverstijgende projecten;
- het dorpswerkbudget wordt geacht te worden verdubbeld door fondsverwerving.

De aanpak in de gemeente Heerenveen vraagt om een andere rol van Plaatselijk Belang. Zij zal niet alleen in een Dorpsvisies ideeën uit de dorpen samen moeten brengen, maar ook projecten concreet moeten uitwerken in projectvoorstellen en tot uitvoering moeten brengen. Ook de verdeling van een dorpswerkbudget is een rol die zij nu nog niet heeft. Tijdens het proces van de herindeling zal Plaatselijk Belang de manier van werken in de gemeente Heerenveen verder verkennen en ze zal kijken hoe haar werkwijze hierop kan worden afgestemd.

bijlage 1 | beleidskader

Vanuit de provincie Fryslân is er veel geschreven over dorpen en leefbaarheid. Dit is onder meer vastgesteld in het Streekplan, het Provinciaal Meerjarenprogramma [PMjP] Fryslân en in de Aginda Leefber Plattelan [ALP] 2011-2013. Hierin staat onder andere beschreven wat de provincie wil doen om het platteland van Fryslân leefbaar te houden en verder te ontwikkelen en hoe de provincie dit samen met anderen wil vormgeven.

1.1 | Streekplan Fryslan 2007

In het Streekplan Fryslan staan de provinciale kaders waarbinnen ruimtelijke ontwikkelingen de komende jaren kunnen plaatsvinden. Binnen deze kaders hebben gemeenten en andere initiatiefnemers ruim de mogelijkheid om ontwikkelingen tot stand te brengen, waarbij de kernkwaliteiten van Fryslân voor de toekomst in stand gehouden en versterkt worden. Daarbij stuurt de provincie op bovenlokale belangen, met als leidende gedachte: lokaal wat kan, en provinciaal wat moet. Het plan is de schakel tussen het abstracte rijksbeleid en het concrete karakter van gemeentelijk ruimtelijk beleid. Daarmee geeft het ruimtelijke sturing aan de uitvoering van provinciaal en regionaal beleid, bijvoorbeeld bij subsidieverlening.

In het streekplan is opgenomen dat het bij leefbaarheid en sociale samenhang gaat over hoe mensen hun woon- en leefomgeving beleven. Hierbij spelen bereikbaarheid van voorzieningen, de aanwezigheid van voldoende werkgelegenheid, de kwaliteit van de woning en woonomgeving en de sociale verbanden een grote rol.

Het streekplan zet in op een leefbaar en vitaal platteland. In het Streekplan is als doelstelling voor leefbaarheid opgenomen: "Wij streven naar behoud en versterking van de leefbaarheid en vitaliteit vooral ten behoeve van de inwoners van het platteland zelf."

Akkrum is in het streekplan aangemerkt als recreatiekern. Nieuwe grootschalige en intensieve recreatieve voorzieningen worden primair geconcentreerd in de stedelijke en regionale centra en in benoemde recreatiekernen waaronder Akkrum. Voor Akkrum bestaan mogelijkheden voor verblijfsrecreatie passend bij het karakter van de kern, vooral in combinatie met watersport. Verder wordt in het streekplan ingezet op het versterken van recreatieve netwerken.

Het beleid van het Streekplan is veel omvattend. Voor de dorpsvisie Akkrum-Nes zijn nota's over plattelandsbeleid en leefbaarheid meer toegespitst.

1.2 | Aginda Leefber Plattelân (ALP)

Deze agenda is onderdeel van het strategische beleid van de provincie zoals neergelegd in het Streekplan.

Er zijn een aantal indicatoren, die het begrip leefbaarheid meetbaar maken.

Een dorp is leefbaar, wanneer er sprake is van:

- 1. Een gevarieerde bevolking;
- 2. Voldoende geschikte woningen;
- 3. Een bereikbaar voorzieningenniveau;
- 4. Voldoende bereikbare werkgelegenheid;
- 5. Een rijk gemeenschapsleven;
- 6. Grote organisatiekracht;
- 7. Voldoende aandacht van organisatie [wurkfermidden].

Bovengenoemde punten vormen het zogenaamde 'waarglê's leefberens Fryslân'.

Er zijn echter ook omstandigheden, die in de komende jaren invloed zullen hebben op de vastgestelde indicatoren. Denk hierbij aan: het opraken van fossiele energiebronnen, krimp en vergrijzing, blijvende ruimtedruk, doorgaande informatisering, andere relatie burger-overheid en overheden onderling, mondialisering en aandacht voor het eigene.

De provincie zal bij haar beleid bovengenoemde punten als uitgangspunt nemen. Succesfactoren, die door 30 jaar provinciaal beleid zijn ontstaan, zullen worden gehandhaafd.

- 1 Het inzetten van een mix van maatregelen;
- 2 De organisatiekracht van de dorpen is het uitgangspunt met thema's van provinciale zijde;
- 3 Het koppelen van Europees geld, rijksgeld, provinciaal en gemeentelijk geld aan particuliere investeringen van projectaanvragers;
- 4 In bovengenoemde zal er meer nadruk gelegd worden, dat lokale activiteiten bekostigd moeten worden door de lokale overheid en alleen de bovenlokale en provinciale activiteiten tot de provinciale verantwoordelijkheid worden gerekend.

In zijn algemeenheid acht de provincie Fryslân de gemeenten tot de eerstverantwoordelijke voor leefbare dorpen. Vanuit de provincie zullen er op streekniveau afspraken worden gemaakt en niet op gemeenteniveau.

1.3 | Provinciaal Meerjaren Programma Landelijk Gebied [pMJP]

Het pMJP heeft betrekking op het landelijk gebied. Daartoe behoort de hele 'groene ruimte' en ook de dorpen [tot 15.000 inwoners] in die groene ruimte. Het pMJP is een middel om het beleid voor het landelijk gebied tot uitvoering te brengen. Provinciale beleidsnota's, zoals het Streekplan, geven daarvoor de kaders. Het omvat de fysieke inrichting en het beheer van het landelijk gebied en zaken die betrekking hebben op de sociaal economische vitaliteit van het platteland, inclusief leefbaarheid. Voor de gebiedsgerichte uitvoering van het pMJP wordt gebruik gemaakt van Plattelânsprojecten.

1.4 | Plattelânsprojecten

Plattelânsprojecten is een afdeling van de provincie Fryslân en heeft als doel om projecten te verwerven van lokaal niveau voor aanvragen van subsidies. Daarmee is plattelânsprojecten de ingang naar subsidies op provinciaal, landelijk en europees niveau. De gemeente Boarnsterhim is ingedeeld in het gebied Noardwest Fryslan, met het projectbureau te Franeker. Het projectbureau begeleidt tevens initiatiefnemers bij het vinden van subsidies voor de uitvoering van projecten.

De missie voor Noardwest Fryslan is: "Met elkaar werken aan een leefbaar, duurzaam, ondernemend en gastvrij Noardwest Fryslan, met respect voor natuur, landschap en cultuurhistorie en voor de eigen identiteit en de aard en schaal van het gebied".

1.5 | Dorpenbeleid gemeente Boarnsterhim

De Gemeente Boarnsterhim heeft de artikel 12-status. De gemeenteraad heeft gekozen voor herindeling. Akkrum en Nes zullen zeer waarschijnlijk bij de gemeente Heerenveen worden gevoegd. De gemeente is de primair verantwoordelijke overheidslaag voor leefbare dorpen.

In de notitie Leefbaarheid-Dorpsbeheer van februari 2011 wordt beschreven hoe de komende jaren [2010-2014] invulling wordt gegeven aan het thema leefbaarheid met het accent op Dorpsbeheer, wat de rol van de gemeente en de dorpen is en hoe de gemeente de dorpen kan faciliteren in de overgang naar een andere gemeente.

De focus ligt op het anders vormgeven van dorpsbeheer. Wat kan de gemeente betekenen voor de dorpen en wat kunnen de dorpen zelf in overleg met de gemeente. Omdat er geen financiële bijdrage meer wordt verstrekt

aan de vijf convenantdorpen, maar de gemeente de bijdrage van de dorpen en dorpsbelangen toch zeer waardeert, wil de gemeente het enthousiasme en de inzet van de dorpsbelangen de komende jaren vasthouden en ondersteunen.

Het contact tussen burgers, de dorpsbelangen en de gemeente vindt plaats via de meldingenlijn en de jaarlijkse schouw. Daarnaast is er een telefonisch contactfunctionaris gekomen, waar dorpsbelangen terecht kunnen met onderwerpen die de dorpen van belang vinden. Ook zal het college van Burgemeester en wethouders de dorpsbelangen bezoeken voor bestuurlijk overleg.

Daarnaast vindt in het ambtelijk overleg afstemming tussen de beheerplannen en de dorpsvisies plaats, zodat bij de uitvoering van het achterstallig en reguliere onderhoud geen kansen onbenut blijven.

Tenslotte is er nog een dorpenprotocol opgesteld met als doel de samenwerking tussen de gemeente Boarnsterhim en de besturen van de dorpsbelangen in haar werkgebied te optimaliseren. Het protocol is bedoeld als richtlijn voor de onderlinge communicatie.

1.6 | Notitie Sportaccomodatiebeleid

De gemeente staat in het kader van de artikel 12-status voor een bezuinigingsopdracht die ook van invloed is op de sportaccommodaties. Voor de komende jaren zijn de uitgangspunten: sober, doelmatig en realistisch. Daarnaast heeft de gemeente te maken met een beperkt onderhoudsbudget voor de sportaccommodaties. De budgetten voor het onderhoud van de sportvelden en de sporthallen zijn te laag om alle sportvoorzieningen op een goed niveau in stand te houden. Ook voor achterstallig onderhoud is geen budget te verwachten.

Er moeten daarom afwegingen worden gemaakt over de hoogte van de tarieven, het privatiseren of sluiten van voorzieningen en over het onderhoudsniveau. Deze keuzes zijn vervolgens weer van invloed op de leefbaarheid in de dorpen van Boarnsterhim. De vraag is aan de orde welke voorzieningen in een gemeenschap of cluster van gemeenschappen aanwezig moeten zijn.

Gemeentelijk beleid op het gebied van accommodaties voor sport in Nederland is van oudsher voorwaarden-scheppend beleid. De lokale overheid stelt zich overwegend terughoudend op daar waar het particulier initiatief leidt tot een voldoende aanbod.

In de praktijk is er een grote diversiteit in het sportbeleid van gemeenten. Op één onderdeel binnen het sportbeleid heeft de gemeente een wettelijke taak, dat is het ter beschikking stellen van ruimte voor de lessen bewegingsonderwijs. Voor Boarnsterhim houdt dit in dat er genoeg ruimte moet zijn in sportvoorzieningen voor het accommoderen van de basisscholen.

De budgetten voor onderhoud sportaccommodaties zijn te laag om alle sportvoorzieningen op een basis niveau in stand te houden. Voor de beschikbare bedragen zal het totale regulier en achterstallig onderhoud uitgevoerd moeten worden. De kans is klein dat er in het kader van de artikel 12-status van het Rijk een extra bijdrage te verwachten is voor het achterstallig onderhoud van sportaccommodaties. Dit omdat sport, met uitzondering van bewegingsonderwijs, geen wettelijke taak is.

De gemeente Boarnsterhim heeft in de meeste gevallen de binnensportaccommodaties in eigendom. De twee sporthallen en sportzalen worden door een externe partij beheerd en geëxploiteerd. In gebruikersovereenkomsten zijn per accommodatie verschillende afspraken gemaakt over de verdeling van verantwoordelijkheden en kosten in de exploitatie. Het beheer en alle onderhoud van de gymnastieklokalen is voor rekening van de gemeente. De gemeente Boarnsterhim zorgt voor het onderhoud van de velden. De kantines en kleedaccommodaties zijn in eigendom van de verenigingen. Tennisbanen en maneges zijn geprivatiseerd.

Het financieel herstel is een essentieel speerpunt voor onze gemeentelijke organisatie. De gemeente wil de leefbaarheid in de kernen zoveel mogelijk te behouden. In deze context wil de gemeente in de aanloop naar de gemeentelijke herindeling de volgende doelen realiseren:

- a. een voorzieningenniveau behouden voor basissporten passend bij een gemeente van deze omvang;
- b. zoveel mogelijk behouden van een redelijk onderhoudsniveau;
- c. streven naar een goede balans tussen kwaliteit, kwantiteit en financiële haalbaarheid.

De mogelijkheden worden echter begrensd, omdat er financiële kaders zijn zoals de artikel 12-voorschriften, het provinciaal toezicht en het saneringsplan.

Indien de doelstellingen en de uitgangspunten naast het gemeentelijk kader worden gelegd, is er een spanningsveld. Er moeten daarom afwegingen worden gemaakt over de hoogte van de tarieven, het privatiseren of sluiten van voorzieningen en over het onderhoudsniveau. Hierna worden verschillende voorstellen aan de dorpen voorgelegd om deze problematiek de komende jaren het hoofd te bieden.

Op welke wijze kan er doelmatiger met het beheer en onderhoud van onze sportvoorzieningen omgegaan worden? Met het beschikbare onderhoudsbudget wil de gemeente Boarnsterhim het maximale resultaat behalen. Er zijn een aantal mogelijkheden voor efficiencyverbetering:

- 1   verhoging tarieven;
- 2   gedifferentieerd onderhoud [op basis van speeldruk/bezettingsgraad];
- 3   inzet vrijwilligers;
- 4   areaalverkleining.

De uitvoering hiervan is deels binnen afzienbare termijn, maar deels ook op langere termijn.

colofon

samenstelling	: Plaatselijk Belang Akkrum Nes e.o. werkgroep dorpsvisie Pim van Dieken Jildau van Dijk Renskje Hietkamp Aize Wijnstra
tekst	: Tineke Cazemier
ontwerp opmaak	: C2 Akkrum www.ceetwee.nl
fotografie	: C2 Akkrum www.ceetwee.nl Pier van der Heide Slinger aap [blz 34 + blz 51] Fryske Dei [blz 43]
omslagillustratie	: Wiepkje Kooistra

> Alhoewel deze documentatie met de grootst mogelijke zorg is samengesteld, kunnen geen rechten worden ontleend aan eventuele onjuistheden.

Plaatselijk Belang Akkrum Nes e.o. | www.akkrum-nes.nl | mei 2011